YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

Päiväys
Datum

Dnro
Dnr

17.2.2006

YM3/401/2006

De regionala miljöcentralerna
Finlands miljöcentral

Viite
Hänvisning Lag om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004)

Asia
Ärende Typindelning av ytvatten

Enligt 7 § i lagen om vattenvårdsförvaltningen (1299/2004) skall ytvattnen indelas i typer enligt geografiska och naturvetenskapliga karaktäristika. Miljöministeriet har i saken hört jord- och skogsbruksministeriet. Följande ytvattentyper används för att beskriva ytvattnens karaktär.

Ytvattentyper

1. Typer av vattendrag (åar och älvar):

1. Små vattendrag i torvmarker
2. Små vattendrag i momarker
3. Små vattendrag i lerjordar
4. Medelstora vattendrag i torvmarker
5. Medelstora vattendrag i momarker
6. Medelstora vattendrag i lerjordar
7. Stora vattendrag i torvmarker
8. Stora vattendrag i momarker
9. Stora vattendrag i lerjordar
10. Mycket stora vattendrag i torvmarker
11. Mycket stora vattendrag i momarker

Vattendragen typindelas efter avrinningsområdets storlek och jordmån samt geografiska läge.

Vid typindelningen av vattendragen tillämpas följande avrinningsområdesarealer:

Små vattendrag:	avrinningsområde mindre än 100 km^2
Medelstora vattendrag:	avrinningsområde 100–1 000 km^2
Stora vattendrag:	avrinningsområde 1 000–10 000 km^2
Mycket stora vattendrag:	avrinningsområde större än 10 000 km^2

PL 35, 00023 VALTIONEUVOSTO • Puh. (09) 160 07 • Faksi (09) 160 39545 • s-posti kirjaamo.ym@ymparisto.fi • www.ymparisto.fi
PB 35, FIN-00023 STATSRÅDET, FINLAND • Tfn +358 0(9) 160 07 • Fax +358 0(9) 160 39545 • e-post kirjaamo.ym@ymparisto.fi • www.ymparisto.fi

Avrinningsområdets jordmån och geografiska läge beaktas vid typindelningen av vattendrag enligt följande:

Ett vattendrag förs till torvmarkstypen när torvmarken i avrinningsområdet av naturen har en betydande inverkan på vattenmiljön i vattendraget. I princip hänförs ett vattendrag till torvmarkstypen när torvmarkernas andel av avrinningsområdet överskrider 25 % eller en sjö uppströms har ett naturligt färgtal högre än 90 mg Pt/l.

Ett vattendrag förs till lerjordstypen när dess avrinningsområde till en så stor del består av lerjordar eller andra jordar med fin substans att dessa av naturen har en betydande inverkan på vattnets näringstillstånd eller andra egenskaper.

I övriga fall tillhör vattendragen momarkstypen. I princip hänförs ett vattendrag till momarkstypen när momarkernas andel av avrinningsområdet underskrider 25 % eller dess naturliga färgtal är lägre än 90 mg Pt/l även under vattenfattiga perioder.

Vattendragen i Norra Lappland vilkas avrinningsområden i huvudsak är belägna ovanför skogsgränsen avviker till sina egenskaper från de övriga vattendragstyperna i Finland. De förs till den mest lämpade vattendragstypen med tilläggsbeteckningen ”vattendrag i Norra Finland”.

2. Sjötyper:

1. Små och medelstora humusfattiga sjöar
2. Små humussjöar
3. Medelstora humussjöar
4. Stora humusfattiga sjöar
5. Stora humussjöar
6. Humusrika sjöar
7. Grunda humusfattiga sjöar
8. Grunda humussjöar
9. Grunda humusrika sjöar
10. Sjöar med mycket kort omsättningstid
11. Norra Lapplands sjöar
12. Närings- och kalkrika sjöar

Sjöarna typindelas efter areal, jordmånen i avrinningsområdet, sjöns djupförhållanden, vattnets omsättningstid och det geografiska läget.

Följande sjöarealer tillämpas vid typindelningen av sjöar:

Små sjöar:	areal mindre än 5 km^2
Medelstora sjöar:	areal 5–40 km^2
Stora sjöar:	areal större än 40 km^2

Vid typindelningen av sjöar beaktas avrinningsområdets jordmån enligt följande:

Humusfattiga sjöar:	naturligt färgtal lägre än 30 mg Pt/l
Humussjöar:	naturligt färgtal 30–90 mg Pt/l
Humusrika sjöar:	naturligt färgtal högre än 90 mg Pt/l

Djupförhållandenas och det geografiska lägets inverkan vid typindelningen av sjöar:

En sjö räknas som grund när dess medeldjup är mindre än 3 meter eller vattnet inte är skiktat sommartid eller skiktningen är kortvarig.

En sjö hänförs till sjöar med mycket kort omsättningstid när vattnet byts ut på några dagar.

Sjöarna i Norra Lappland avgränsas efter sitt geografiska läge.

En sjö räknas till den humus- och kalkrika sjötypen när mark- eller bergrunden i avrinningsområdet innehåller kalk, näringsrika jord- eller bergarter eller finfördelad marksubstans i sådan mån att kalk- eller näringshalten i vattnet av naturen är betydande.

3. Kustvattentyper:

1. Finska vikens inre skärgård
2. Finska vikens yttre skärgård
3. Sydvästra inre skärgården
4. Sydvästra mellanskärgården
5. Sydvästra yttre skärgården
6. Bottenhavets inre kustvatten
7. Bottenhavets yttre kustvatten
8. Kvarkens inre skärgård
9. Kvarkens yttre skärgård
10. Bottenvikens inre kustvatten
11. Bottenvikens yttre kustvatten

Kustvattnen typindelas enligt antal isdagar, salthalt och geografiskt läge i Finska vikens, Sydvästra skärgårdens, Bottenhavets, Kvarkens och Bottenvikens kustvatten.

Antalet isdagar beaktas vid typindelningen av kustvattnen utifrån riktvärdena 60 dygn, 60–90 dygn eller mer än 90 dygn. Vid beaktandet av salthalten utgår man från ett riktvärde över eller under 5 promille.

Vid typindelningen av kustvattnen beaktas vågpåverkan, exponeringsgrad och djupförhållanden enligt följande:

Kustvattentypen i den inre skärgården har gott om uddar, holmar och grund och landarealen är stor i förhållande till vattenarealen.

Kustvattentypen i mellanskärgården har betydligt mindre landareal än vattenareal.

Kustvattentypen i den yttre skärgården har endast få och små öar och förhållandena kan vara maritima.

Typindelning av ytvatten

De finska sjöarna, vattendragen och kustvattnen indelas på ovan beskrivna grunder i olika ytvattentyper. I enskilda fall skall typindelningen beakta samverkan av de olika

deskriptorerna som en helhet. Vid bedömning av enskilda deskriptorer skall vid behov beaktas vilken inverkan närliggande ytvatten och avvikande förhållanden har.

I fråga om sjösystem beaktas den inverkan en sjö uppströms har på ett vattendrag och vice versa. Sjösystem där sjöarna dominerar kan beaktas också som en enhetlig sjötyp utan att skilja åt fors-, å- och älvsträckorna mellan sjöarna, för att sjösystemet inte i onödan skall splittras i sjöar och vattendrag.

Finlands miljöcentral ger de regionala miljöcentralerna experthjälp vid typindelningen av vattendrag, sjöar och kustvatten.

Kanslichef Sirkka Hautojärvi

Miljöråd Jukka Matinvesi

FÖR KÄNNEDOM:

Jord- och skogsbruksministeriet, fiske- och viltavdelningen
Jord- och skogsbruksministeriet, avdelningen för landsbygd och naturtillgångar
Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet